

Г. М. Лук'янчикова, С. В. Рудникова, І. В. Складенко

Генічеський район

ГЕНІЧЕСЬКИЙ РАЙОН – район, що знаходиться у південно-східній частині Херсонської області. Утвор. 1923. Від 1923 – у складі Дніпроп. округу (від 1932 – обл.), від 1939 – Запоріж., від 1944 – Херсон. обл. Площа 3,0 тис. км². Насел. 66 291 особа (2001, складає 96,4 % до 1989): українців – 58,7 %, росіян – 31,6 %, крим. татар – 6,6 %. У складі р-ну – м. [Генічеськ](#), с-ща міського типу *Новоолексіївка* та *Партизани*, 64 сільс. насел. пункти. Залізничні ст.: Генічеськ, Новоолексіївка, Партизани, Сокологірне, Салькове, Чонгар. Лежить у межах Причорномор. низовини. Поверхня рівнинна, з численними замкнутими зниженнями. На Пд. омивається Азов. морем, берегова лінія якого дуже порізана (*Утлюцький лиман*, оз. *Сиваш*). У межах р-ну – *Чонгарський півострів*, [Арабатська Стрілка](#), [Бирючий острів](#); [Азово-Сиваський національний природний парк](#). Є поклади буд. матеріалів, солі (Сиваш), природ. газу, лікув. грязей та джерел мінерал. вод. Переважно темно-каштанові ґрунти. Гол. пром. підприємства розташ. у райцентрі, Новоолексіївці, Партизанах, с. Приозерне (солезавод). У с. госп-ві переважають землеробство зернового і тваринництво м'ясо-молоч. напрямів. Пл. с.-г. угідь 139,8 тис. га. Гол. культури: пшениця, соняшник, баштанні, овочеві. У р-ні – 26 заг.-осв. та 17 початк. шкіл, 3 ПТУ, мед. училище, Палац творчості дітей та юнацтва, станції юних натуралістів та техніків, ДЮСШ, 3 дит. муз. школи; 2 дільнич. лікарні, рай. стоматол. поліклініка, 9 лікарняних амбулаторій, 30 фельдшер.-акушер. пунктів, 4 здоровпункти, рай. СЕС; Будинок культури, 16 сільс. Будинків культури, 9 сільс. клубів, 21 бібліотека та 4 пункти книговидачі, [Генічеський краєзнавчий музей](#), кінотеатр; парк культури та відпочинку, 2 готелі. Узбережжя Азов. моря – курортна зона. Виходить г. «*Приазовська правда*». Функціонують нар. ансамбль пісні і танцю крим. татар «Лале» (сmt Новоолексіївка), духовий оркестр (с. Рівне); діють 11 аматор. колективів худож. самодіяльності, яким присвоєно звання «народний» та «зразковий». Реліг. громади: 21 – УПЦ МП, 9 – мусульман, 6 – євангел. християн-баптистів, 5 – свідків Єгови, 2 – адвентистів сьомого дня. Пам'ятки архітектури: храм Різдва Пресвятої Богородиці (1905), будівля колиш. міської управи (нині рай. с.-г. упр., 1908), арка Калімбета (1909), на Арабатській Стрілці – меморіал морякам-артилеристам 127-ї батареї Чорномор. флоту. Серед видат. уродженців – геофізик *П. Нечипоренко* (с. Фрунзе), д-р фіз.-мат. н. [М. Білецький](#) (с. Новогригорівка), д-р с.-г. н. [В. Гамаюнова](#) (с. Ясна Поляна); художники [І. Євченко](#) (с. Вишнівець), *Є. Толкунов* (с. Петрівка), *А. Шарій* (с. Маршіївка); спортсмени [П. Гурковський](#) (веслування академічне, с.

Гайове), *В. Савченко* ([бокс](#), с. Атамань); Герої Рад. Союзу [М. Волик](#) (с. Озеряни), [В. Дровник](#) (с. Новогригорівка).

Фотоілюстрації

Бібліографічний опис:

Генічеський район / Г. М. Лук'янчикова, С. В. Рудникова, І. В. Скляренко // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2006. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-29079>. – Останнє поновлення : 2023.

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).